

Sayı : 30824082-610- 2357
Konu : Şırnak Milletvekili
Aycan İRMEZ'in
Yazılı Soru Önergesi

....../....../2017
05 Mayıs 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/02/2017 tarihli ve 43452547-120.07-82513 sayılı yazınız

Şırnak Milletvekili Aycan İRMEZ'in Bakanlığımıza yöneltilmiş olduğu 7/11388 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

Ek:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYCAN İRMEZ'İN
TBMM 7/11388 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVABI

SORULAR:

Havada katı, sıvı ve gaz şeklindeki yabancı maddelerin insan sağlığına, canlı hayatına ve ekolojik dengeye zarar verecek miktar, yoğunluk ve bunların uzun süre atmosferde bulunması hava kirliliğine neden olmaktadır. Hava kirliliği, tüm canlılara zarar veren ve ciddi tedbirlerin alınması gereken bir sorundur. Birçok kentte yaşamı olumsuz etkileyen hava kirliliği Hakkari İlinin Yüksekova İlçesinde de yaşamı çekilmez hale getirmiştir. Yüksekova'da ucuz, kalitesiz ve kaçak kömür kullanılmasıyla artan karbondioksit gazı hava kirliliğine yol açmaktadır. Kalitesiz kömür özellikle küçük çocuklarda ve yaşlılarda astım, bronşit hastalıklarının alevlenmesine neden olmaktadır. Yüksekova'da özellikle ekim ayından itibaren yurttaşların öksürük, nefes darlığı ve göğüste sıkışma gibi şikâyetlerle sağlık kuruluşlarına yaptıkları başvurularda fark edilir bir artışın olduğu gözlemlenmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Hakkari İlinin Yüksekova İlçesinde yaşanan hava kirliliğine ilişkin Bakanlığınızca ne gibi önlemler alınmıştır? Kalitesiz ve kaçak kömür kullanımını engellemek adına hava kirliliğini minimize eden alternatif yakıt kullanımına ilişkin çalışmalarınız nelerdir?
- 2- 2013 yılı Haziran ayında Hakkari Belediyesi tarafından kaçak kömür girişinin yasaklandığının, kullanılması veya tespit edilmesi halinde kabahatler kanuna göre gerekli yaptırımların uygulanacağı duyurusunun resmi olarak yapılmasına rağmen Yüksekova'da hala kaçak kömür kullanılımasının sorumluları kim veya kimlerdir?
- 3- Söz konusu duruma ilişkin Hakkari Belediyesi yetkilileri tarafından Hakkari Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne görüş almak üzere yapılan başvuruya neden cevap verilmemiştir?
- 4- Yüksekova'da Sosyal Yardımlaşma Vakfı tarafından dağıtılan kalori değeri düşük CO2 oranı yüksek kömürün hava kirliliğine etkisi ne kadardır?
- 5- Yüksekova'da Sosyal Yardımlaşma Vakfı tarafından dağıtılan kömürlerin TSE standartlarına uygunluğu var mıdır?
- 6- Yüksekova Belediye Başkanlığı Zabıta Müdürlüğü yetkilileri yaşanan kirliliğin büyük ölçüde Kaymakamlık tarafından dar gelirli ailelere dağıtılan kömürlerden kaynaklandığını, yurttaşlara dağıtılan kömürün en kaliteli kömür olması gerekirken ne yazık ki yardım mahiyetinde kalitesiz kömürlerin dağıtıldığını buna karşın yapılan tüm girişimlerinin kaymakamlık tarafından sonuçsuz bırakıldığını iddia etmişlerdir. Söz konusu iddialara ilişkin bu durumu nasıl açıklıyorsunuz? İddialar doğruysa, Yüksekova Kaymakamı da dâhil olmak üzere ilgili sorumlular hakkında konuya ilişkin idari ve adli bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamada, başlatılmadıysa - gerekçesi nedir?

CEVAP:

Katı yakıt denetimleri Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği, Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi hükümleri, bu çerçevede alınan Mahalli Çevre Kurulu Kararları doğrultusunda yapılmaktadır.

Hakkâri İli Mahalli Çevre Kurulu'nun 13.01.2017 tarihli toplantısında, Hakkâri İli Merkez ve ilçelerinde ısınma amaçlı yakıtlardan kaynaklanan hava kirliliği ile ilgili durum değerlendirilmesi

yapılarak, tüm kamu kurum ve kuruluşların ısınma amaçlı almış olduğu kömürlerden numune alınması ve analize gönderilmesi, numune alımı sırasında kömüre ait Hakkâri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından verilen satış izin belgesinin ibraz edilmesi ve analiz sonucu gelmeden ilgili firmaya ödeme yapılmaması, yerli ve ithal kömürde aranacak özelliklerin Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine uygun olması kararları alınmıştır. Hakkâri İli Sınırlarında oluşturulan kontrol noktalarında mevzuatta belirtilen standartlarda olmayan kömür geçişlerinin engellenmesi amacıyla, Hakkâri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz, Jandarma Komutanlığı ve Emniyet Birimlerince kömürlere ait sevk irsaliyesi ve kömürlerin çıkarıldığı, torbalandığı yerde bulunan ilgili Hakkâri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından analizi yapıldıktan sonra kömüre verilen satış izin belgesi kontrol edilmekte, belgesi bulunmayan araçlar geri gönderilmektedir.

Hakkâri İlinde hava kirliliğinin önlenmesine ilişkin olarak Hakkâri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce aşağıda belirtilen önlemler alınmıştır.

- a) Kalorifer Kazanı Yakma Talimatının Hakkâri İlimizdeki tüm kamu kurumlarına gönderilmesi ve kamu kurumlarında ve lojmanlarının Talimatnameye uygun olarak yakılmasının sağlanması,
- b) Kalorifer Kazanı Yakma Talimatının Hakkâri ve İlçe Belediyelerine gönderilerek Belediyenin bu konuyla ilgili ildeki Yetkili Kalorifer Ateşçi Belgelerine sahip kişilere Kalorifer Kazanı Yakma Talimatı ile ilgili eğitim verilmesi,
- c) Hakkâri İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile irtibata geçilerek Yetkili Kalorifer Ateşçi Belgelerine sahip kursiyerlere belgesi 5 yıldan eski olanlara yeniden belge verilmesi hususunda görüşülmesi,
- d) Hakkâri şehir merkezinin dağların arasında çukurda bir yerleşim olması ve hava sirkülasyonunun yeterli olmaması nedeniyle kalorifer kazanlarının belirli saatlerde yakılmasının sağlanması.

13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği” nde ısınma amaçlı kullanılacak yakıtlar, bu yakıtların özelliklerine ilişkin hükümler, üretim/ithalinden tüketime kadar tüm aşamalarda yapılacak uygulamalar ile ısınma amaçlı kullanılması yasak maddeler belirlenmiştir. Ülkemizde ısınma amaçlı yakıtlar arasında ağırlıklı olarak yerli ve ithal kömürler ile doğalgaz kullanılmaktadır.

Isınma amaçlı kullanılan kömür denetimleri özellikle kış sezonu döneminde, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince veya yetki devri yapılan belediyelerce yapılır. Yakıtlardan numune alınarak Bakanlıkça yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analizler yaptırılır. Analiz sonuçları Bakanlığımızca belirlenen sınır değerlere uygun olmaması durumunda bu yakıtların ısınma amaçlı kullanımına izin verilmeyerek, bu kömürlerin sanayi tesislerinde kullanılması sağlanır.

İthal kömürler, Türkiye gümrük bölgesine geldikten sonra bu kömürlerden komisyon marifetiyle standartlara göre numune alınır. Alınan numuneler Bakanlığımızca yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analiz ettirilir. Analiz sonuçlarının Bakanlığımız limit değerlerine uygun olması durumunda, ithal kömürler iç piyasada kullanımına izin verilir.

Yerli kömürlerin ısınma amaçlı olarak kullanılması için, yerli kömürün çıkarıldığı ocaktan, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü personeline numune alınır. Alınan numune Bakanlığımızca yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analiz ettirilir. Analiz sonuçlarının Bakanlığımız limit değerlerine uygun olması durumunda, yerli kömürlerin iç piyasada ısınma amaçlı kullanımına izin verilir.

Isınma amaçlı kullanılan kömür denetimleri özellikle kış sezonu döneminde, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince veya yetki devri yapılan belediyelerce yapılır. Yakıt kalitesine ve belge kontrolüne uygun olarak yapılan denetimlerde yakıtlardan numune alınarak Bakanlıkça yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analizler yaptırılır. Analiz sonuçları Bakanlığımızca belirlenen sınır değerlere uygun olmaması durumunda bu yakıtların ısınma amaçlı kullanımına izin verilmeyerek, bu kömürlerin sanayi tesislerinde kullanılması sağlanır.

Sosyal yardımlaşma Vakıflarınca dağıtılan kömürler de dahil olmak üzere ısınma amaçlı kullanılan tüm kömürlerin, 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği” nde belirtilen özellikte ve kömürün çıkarıldığı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince verilen “Uygunluk İzin Belgesi” ne sahip olması gerekmektedir.

Isınma amaçlı satışa sunulan tüm kömürler gibi sosyal yardımlaşma kömürlerinden de gerekli görülmesi halinde numuneler alınarak Bakanlığımızca yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analiz ettirilir. Analiz sonuçlarının Bakanlığımız limit değerlerine uygun olması durumunda, bu kömürlerin ısınma amaçlı kullanımına izin verilir. Analiz sonuçlarının Bakanlığımızca belirlenen sınır değerlere uygun olmaması durumunda bu kömürlerin ısınma amaçlı kullanımına izin verilmez.

